

Előre

Helyben
Egy évre 10 frt
Fél évre 5 -
Előfizetési pénzt
Főpénzt. V. a szerkesztőnek

Előre
Telegr. K. s. a szerkesztőnek
a post

A harc és

Az európai békeemlék...
negró-török háború...
szőlők, értvén ez...
békét, mely által...
told adóteret al...
munkás erő a m...
szadassék, és mi...
társadalomban a...
bardon élvezhesse...
zaddly teljes kis...
nyomortól, — m...
egy biztos alapo...
létesítve látni ól...
jűk, miszerint re...
utókövetkezmeny...
hagymáz, choler...
dühög a hábo...
mely Törökország...
Európában elterj...
és 71. Erdélybe...
ban, kiválólag 1...
1760. Aleppóban...
Konstantinápoly...
1820 — 21. Malta...
lonia szigeteken...
zadban pedig Asz...
nagyerműben ur...
milliom ember es...
nak áldozatul.

Több tudós...
szerint e kór ha...
tom. Legújabbban...
Perzsiában, és M...
kál különböző ké...
dál állítja Dr. a...
Irak Arabiában...
találtsága, itt m...
sen táplálékhiány...
keztében beállt...
keil rontással b...
Az okok jelentős...
ban mind meg...
hogy t. i. a bete...
mélyes, sőt a...
ragályozás utján...
Itt és ott a...
(deczembertől fe...
desen a meleg...
szünt meg. Az...
morult egészségi...
és talaj piszkos...
vagyontalanok...
mind kedveztek...
az aegiptomi, a...
utolsó járványok...
ték, bizonyítják...
A pestisnek...
fellépték összevet...
látszik, a kór ke...
ben fenyegeti, s...
okadatlabb, me...
most a járvány...
vék a perziát sy...
gal öszkekötő na...
a kór tovább na...
mely az Euphrat...
nak, s a Tigris...
vezet, akkor Ki...
törökország...
ben fenyegetve v...
bia nyugoti part...
Mekkára; ha azt...
alkalmával a z...
nagy járvány ut...

A „DEBRE

A VÉD

Irts: Schwa

(19-ik)

Nehá

Mennyivel bo...
mat, ha szegények...
den egyes lépését...
akkor még megvol...
sága, s nem lenné...
leléit aggasztán...
kát te is megfog...
kel, melyek fejünk...
a boldogságot öm...
Hü barátod

gyek és bélyeges nyomtatványok, ha azokon a használat semmibenem nyoma nem észlelhető — 1877. mártius végéig minden postahivatalnál újakért cserélhető ki. Az ezen határidőig ki nem cserített régi díjegyekért és bélyeges nyomtatványokért a posta kincstár semmivel kárpótlást nem ad.

* Lőrincák László helybeli aranyműves kereskedésében egy gyönyörű smaragd és rubin kövekből kirakott ezüst foglalatú magyarszék van eladás végett kitéve. Ajánljuk figyelmébe mindazoknak, kik e valóban csinos kard megvételére hajlandók volnának.

Lénárdné Emilia első fellépte.

DEBRECENI SZÍNHÁZ.

Bérlét. IX. sz. Péntek, 1876. szeptember 15-én

Temesváry Lajos színgazgatása alatt adatik:

A KÖLDUSNÓ. Dráma 5 felv. Irta Anciet és Bourgeois, ford. Csépregi Lajos.

Kezdeté 7 órakor, vége 9 óra után.

Szombaton Nagy Julcsa k. a vendéjátékául adatik:

A TOLONCZ. Felelős szerkesztő: TISZAI DÁNIEL.

Nyilttér.

27 krért két és három darab francia kri-kri ismét kapható Baum Miksa bécsi gyári raktárában.

és „Bika” szálloda, — omnibus pedig a Bika szálloda előtt, déli 1 órától fel lesznek állítva. — Az omnibus indulása pont félkét ókor lesz; a bérkocsik tartoznak a kijelölt helyen legalább félháromig várakozni. Egy bérkocsi többet négy személynél nem köteles felvenni. Jegyek az omnibuszra — a Bika szállodában válthatók. — Kocsiknak a pályatér környező árkokon belül maradni, kutyákat a pályatérre vinni, az útvetényeket rongálni, árkokon keresztül törni, valamint a kitűzött helyről letérni és gyepeket gázolni — tilos.

* Színházunkban holnap egyik ujonnan szerződött tag: Lénárdné Emilia asszony fogja magát bemutatni közönségünknek a Köldusnó című drámában. Felhívjuk az érdeklődő drámára a színház látogató közönség figyelmét.

* Deanu rablóvezér megöletett. Hiteles helyről veszi a „M. P.” az értesítést, hogy a rettegett Deanu, kitől Erdély déli megyéinek lakói már alig merték nyugodtan álomra hajtani fejkét: a közlebbi napokban az Erdélyi határos oláhországi hegyek közt megöletett. Az esetet így beszélik: Egy gazdához szállott be Deanu éjszakára, kinek vendégszeretettel gyakrabban szokta igénybe venni. Jó vacsorát készítettek számára. Hazakerkez a gazda is a vásárról s eladott marhái árát, Deanu szemé előtt ládájába zárja. Vacsorát következ érdekes jelenet folyt le Deanu és a házigazda közt. D. Hallod-e! szükségem van arra a pénzre, a mit most ládájába tettél. Ne bolondozz Deanu! névszerint az ily jelvényt csak nem kérsz pénzt. D. Nem tréfálok! Ide add mindjárt azt a pénzt, vagy lelélek (pisztolyt szegez a gazdára). G. Ha meg kell lenni: itt a láda-kulcsa, vedd el, de elhidd: nem bűcsölet a mit csinálsz. Mikor Deanu lehajlik, hogy a ládát kinyissa, hirtelen felkapja a baltáját a gazda, s ketté hasítja vele a rabló fejét.

* A pénzügyminiszter Beckske Bálint debreceni pénzügyi fogalmazót és adófelügyelői helyettesét, zemplényi törvényhatósága területén kir. adófelügyelőre II osztályi pénzügyi titkárral cizimel, ranggal és illetményekkel kinevezte.

* A postai értékek és bélyeges nyomtatványok, melyek 1871-ik év máj. 1-én hoztak forgalomba, s melyeken jelvényképen különféle színben a királynak arcképe és a magyar czimer díszlik, névszerint az ily jelvénye 2, 3, 5, 10, 15 és 25 kros levéljegyek, 3, 5, 10 és 15 kros utánvételi jegyek, folyó évi deczember végével a forgalomból végké kivontatván, az 1877. január 1-től kezdve csak azon díjjegyek és bélyeges nyomtatványok maradnak érvényben, melyek 1874. október 1-én hoztak forgalomba, s melyeken jelvényképen magyar korona alatt borostyán és cserfaágallal körözött levélalak van nyomva. Kivétel alá esnek a nyomtatványok bérmentesítésére szolgáló két krajczáros m. czimszalagok, melyek további intézkedések 1877. jan. 1-én tul is érvényben és forgalomban maradnak. Az 1877. jan. 1-jétől kezdve ily levélküldemények, melyek a fent elősorolt régi kiadású díjjegyekkel lesznek bérmentesítve, azoképen a régi jelvényű borítékokba zárt levelek és a régi jelvényű levelező lapok bérmentelenekül fognak tekintetni, s kétszeres levél portóval megterhelhetni, a régi jelvényű utalványok és utánvételi jegyek pedig el nem fogadtatnak. A f. évi decz. végén tul egyszek kezei közt fennmaradt régi értéke-

hét, s bizonyára csak a távollevők vesztettek általa.

Imposzans alakot láttunk Egressy Bandi-jában; a vad szívű betyárt, ki miután a bűnt elköveté, imádkozni akar, nem tud, kinek szédult lelkét a lelkiismeret-furdalások még akkor is marcangolják, midőn kedvesének ölében, annak csóközönében akarja feledni gyilkos tetteit, de nem lehet: természetes érzéssel, fájdalommal, művészi testmozdulatokkal állította előnk. A közönségnek tapsaiban nyilvánult tetszését fogadja művészi játékának jutalmául.

Egy harmadik személy, Örsze (Beődiné) ki a darabban egyik főalakot volna hivatra betöltteni, a szerep természeténél fogva bár fájó érzéseket keltett koblinkben; mindazonáltal Beődiné játéka nem tudott azon nivaúra emelkedni, miszerint elmondhatnók azt, hogy mi kívánni valót sem hagyott hátra. Szerepének minden szava, mint mondók, érzéssel telt lévén, magában véve is hatást, szájalmat gerjeszt a szerencsétlen sorsu nő irányában. Hanem a működő színész vagy színésznőnek nem kell, nem szabad a szerep háládatos voltára támaszkodni, mert ez esetben (a mint ma Beődinénél láttuk is) a kijelített szavak el oly közönséges hangzanak el a szemelő előtt, mintha akár a siránkozó hangot mellőzve — mondhatták volna el. Ne azon igyekezzék a színész, hogy könyveivel, szűkségtelen és gyakorlati tudásával, vadassza a hatást, — hanem szerepének teljes átérésével, benső szedvedéjének hü kifejezésével — mely párosulva a magától folyó természetes aktívál — idézze elő a hatást, gerjessen a nézőben maga iránt szájalmat, a mint azt, a színészeknél valóban megkivánhatjuk. Sok szorgalom, annál több tanulmány és gyakorlat szükséges még Beődinének, hogy betölthesse azon szerepét, melyet, a debreceni miéért közönség előtt egykor feltehetlen Rónainékné és Szakáll Róza, majd később Siponé — oly művésziessen betöltöttek.

Határozott rosszaságunkat fejezzék ki a felett, hogy Buzi csárdást Mezei személyesítésére alkalmas már a nyelv kiejtésénél fogva is. Demidov, Szatmári és Beődi megállt helyeket. Az előadás féltikzor véget ért.

UDONSÁGOK. * Meghívás az 1876. évi sept. hó 15-én d. e. 9 órakor tartandó Debreczen sz. kir. városi rendkívüli közgyűlésre. Tárgyak: A belső legelő nyelvénye felosztására stb. vonatkozó jelentése az állandó bizottságnak.

* Löverseny a debreczeni pályatérén. — Szombat, 1876. szept. 16-án. Vasárnap, 1876. szept. 17-én, mindenkor délután fél 3 órakor. Helyek ára: Pályahely egy napra 10 frt. — Zárt-szék 1 frt. — Ülőhely 50 kr. — Állóhely 20 kr. — Lovas nézőknek bemenet a körbe 2 frt. — Jelvény a gyepe 2 napra 15 frt. Jelvények kaphatók: az egyleti titkárnál Miklóstuczka 1959. sz. alatt, a versenynapokon pedig kint a titkári szobában. Másféle jegyek előre is válthatók Szepessy Antal ur kereskedésében (városbáz a.) s a versenynapokon d. u. kint a pénz-tárnál. A város és a versenyter közti közlekedés következ rendeztetett el: Árak: Bérkocsi egy versenynapra elő és vissza 5 frt. — A kapitányi hivatal által elegendő mennyiségben kijelölt bérkocsik száma a megyeháza

A szerbek dacára annak, hogy mindig kikapnak még most is biznak, de már többé nem magukban, hanem az oroszokban.

Pedig hát, ha egy csepp eszük volna a muszkáknak, nem sietnének „kedves testvéreik” karjai közé, nemcsak azért, hogy számosan hullanak el, kivált a tiszték közül, hanem azon körülmény miatt is, hogy a szerbek tudván azt, miszerint sok náluk az arany és ékszer, gyűrű, láncz, óra — a mi a szerbeknek nincs. Mihelyt tehát egy orosz tisztet elesik, a szerb katonák első dolga, hogy neki rohannak és kirabolják. Egy orosz, ki most a belgrádi kórházban fekszik, csak könnyű sebet kapott, ellenszögült a rablóknak; ezek azonban kétszer rásütöttek a revolvert, úgy, hogy a tiszt élte veszélyben forog. A példátlan demoralizáció e tényét egy orosz orvos beszéli el, ki a sebesültnek igen jó barátja. Ha a szerbek sebesült tisztjeikkel, kik szövetséges bajtársaik, s az ő ügyökért jöttek vértüket ontani, így bánnak, vajjon miképp fognak bánni a védtelen ellenséggel. Ez hát a híres „száv testvériség”!

— Vidéki hírek. Temesváry az országos vásár f. hó 21-én veszi kezdetét. — Szalárdot nem Radvánszky, hanem Kégl György orsz. gyűl. képviselő vette meg. A vadászati jegyért Pestmegyében kezdettől (mult év aug. hó) bejött 11,796 frt. Dr. Possilovics zenei u. p. ü. s. p. k. t. tegnap, — kedden ígát-ká be székbe. Kónya György volt Arad városi hivatalnok, felakasztá magát. Gyöngyösön a lefolyt hetén háromszor volt egymásután tűz. Gy. Püspökiben egy Tóth János nevű vagyonos polgár, felakasztotta magát. — A bécs-újhegyi katonai nevelőben az idén 41 magyar ifju volt, kik közül 8-an lettek hadnagyokká.

Színészet. — Szerdán, szept. 13-án adatott: A betyár kenője” népszínmű 4 felvonásban, írta Abonyi Lajos.

„A betyár kenője” című népszínmű noha az kompozitio tekintetében nem a legjobb, mindazonáltal a benne előforduló hatásteljes jelenetek, a népiéletből merített egyes alakok vonzerejénél fogva — a mű folyvást riportíron képes magát tartani.

Nem szándékozunk itt a darab hiányait, melyek már úgy is ismeretesek, újra fölleveníteni, hanem igenis felemlitenünk szükséges, hogy a darab csonkán adatván elő, annak tartalmából e körülmény — mindenesetre csak levont. Így nem értjük azt, hogy Csepűi szabó és Kajszi Dánius, borbély szerepeit miért hagyták el, holott ez alakok a népszínműnek egyik nulságos jelenetét tárják a néző elé. Attérve a tulajdonképi előadásra, N a g y J u l c s a a kisasszony játékaról szólunk először, mely mondhatjuk, hogy nagy hatással volt a közönségre. Ügyes, tüzzöl pattant csárdabeli leányt ábrázolt, kinek szívében a mily rohamosan keletkezett a szerelem, ép oly gyorsan tűnik is az el, „Gombház, ha leszakad, lesz más,” ezzel jellemezhető ez egyéniség, személye, melyet nagy Julcsa k. a. természetüben állított előnk. Hát még dalai, melyek érzéssel, lelkesültséggel telvék, minő hatást gyakoroltak reánk? Azt csak azon köztetésből lehet megítélnünk, hogy egyes dalait ismételnie kellett. A közönség közönye vendégünk fellépteivel szemben, mindenesetre helytelen-

hogy ő sem intendáns lenni, sem a színházi ügyekbe többé befolyani nem szándékozik, igéretá dacára a színház kivételére egy szerződést adott be és küldött fel a belügyminiszteriumhoz, a hol bizonyos indokok folytán — melyek elsorolása itt hosszas volna — Temesváry ur sokkal előnyösebb szerződése elvetett, s helyette a Korbuly-é erősitett meg, részére egyszersmind az orsz. alaptól 15,000 frt évi subvencziót szavazván meg.

Az ilyen eljárás folytán Temesváry ur hoppon maradt és vihette aztán sok áldozatokba kerülő társulatát a nyomorúság fészkebe Budára, a honnan a tudvalevő jun. 26-ki felhőszakadás által is irási károkat szenvedvén, ezek veszteségével jött le Debreczenbe. Ime az illedelmelen és önző eljárásnak magyarázata, melyből láthatja a t. közönség, hogy a vad épen megfordítva áll, s visszaesik a kolozsvári színházi ügyeket vezető urakra.

Hanem van még egy bökkenő a dologban, melyet elhalgatnunk annálkevésbé lehet, mivel az, épen szönyegen forog úgy.

Nevészetesen a miniszterium a megsavazott évi 15,000 frt subvencziót azon feltétellel kötötte, hogy Kolozsváron a színtársulat egész éven keresztül, tehát télen-nyáron folyvást működésben legyen. Czéjja volt ezáltal a belügyminiszteriumnak, hogy a színeszetet Kolozsváron, általában Erdélyben állandósítsa, mely, hogy nemzeti nyelvművelődésünk érdekében nem mes czéj, az tagadhatatlan. Mi történik azonban aig pár év lefolyása után?

Az, hogy a színgyűk czelszerűen kevése, a kiadások aránytalan teljessége a bevételekhez s a nyert subvenczióhoz képest, egy nyári színháznak költségét megérite stb. azt vonták magok után, hogy a színi előadások nyáron szüneteltessenek, s ugyanazon színtársulat, mely a 15,000 frt évi segélyt csupán csak azért kapja, hogy egész éven által Kolozsváron működjék, most oda combinál, hogy a nyári színdínyt másutt — s a mint már köztudomás — Nagyváradon töltsse el.

Az hiszünk, hogy az ilyen irányú műveiteibe a kolozsvári színtársulatnak, mely pedig a belügyminiszterium örkődése alatt áll, a kormány beleegyezését soha nem adandja. Mert, ha igen, ellentmond saját rendeltetésnek, következtelen lesz önmagához. — Maradjon a kolozsvári színtársulat Kolozsváron, s ne törekedjék terrorizálni itt, midőn Erdélyben is számos olyan város létezik, a hol Thália pajzai bátran felüthetik sátorukat. Vagy pedig mondjon le a 15,000 frt segélyről, melyet jogosan csak akkor vehet igénybe, ha az ahoz kötött feltételhez — az ott maradáshoz — hű marad.

Török-Szerb háboru.

A harcztérről kevés hí érkezett. A montenegrói csatában a török sereg napról-napra nagyobb előnyt viv ki. Dervis passa már Danilowgradnál van, mely még kevesebb ez előtt a Nikita fejedelem főhadai szállás volt; Danilowgrad lángokban áll. Mukhtar basát 8-án 2500 montenegrói megtámadta, de visszaverették, s amazok sánczeit a törökök elfoglalták. A lakosság Cattaro és Crivocis felé menekült. Ujuniásnál Szerbiában nagy harc volt. A törökök utat akartak törni Krusevác felé, hogy sikerült-e még most nem tudni.

H I R D E T E S E K.

FONTOS
a tanodai igazgató, tanár s tanító urakra.
A f. évi szeptember 1-én megkezdendő iskolai év alkalmából tisztelettel felhívom a t. c. tanigazgató, tanár és tanító urak figyelmét a tanodai használatra szolgáló minden cikkekkel, úgy író, mint rajzszerekkel dusan ellátott raktárhozra. Vidéki megrendelések a legpontosabban s legjobban utánvét mellett teljeztetnek. Kivánatra készséggel s bérmentve küldök külön tanodai szükséglet szerint összedíltott, pontosan részletezett árjegyzéket. Nagyobb bevásárlások megfelelő árleengedésben részesülnek. Tisztelettel **GALITZENSTEIN H.** papír-, író és rajzszerek-kereskedése, (Erzsébetvár 15. szám.)

Dr. Handler Mór
orvos- és sebész tudor, szülész és szemész gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű **titkos betegségeket** 1) az onfertőzések minden következményeit, ugymint: **MAGYALISÁGOT** az ingerlékeny gyengésséget, az ondofolyást különösen a **TEHETETLENSÉGET** (elgyengült férfierőt) 2) **hugycsőfolyásokat** (még oly illdeket is) a **homályos bújókáros** kórtól és másodrendű bújókört minden alakjában és elcsufításában, 3) **hugycsőszűkítések**, 4) **friss és idült nyakfolyásokat** nélkül, az ugynevezett fehér folyást és az onnan eredő **magtalanságot** 5) **vértüszéseket**, 6) a **hugyhíjgöngyöket** és vizelési nehézségeket. Rendel naponta: d. e. 10 órától 1-ig, d. u. 3-órától 5-ig és este 7 órától 8-ig. **Lakik Pesten, belváros, kigyó- és városbáz utca sarkán 2-ik szám a ROTTEN-BILLER-féle házban.** **Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerzek megküldetnek.**

II-ik Árverési hirdetés.
A debreczeni kir. törvénzék mint telek-önnyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint Némethi János s birtokársai kérelmére, folyamodóknak a debreczeni 1646. sz. tjkvbe foglalt 3000 frta becsült 1050. sz. ház, és ezután járó 7 hold ondódi föld az 1876. évi szeptember hó 28-ik napján délutáni 3 órakor, mint második határidőben a törvénzék tárgyaló termében megtartandó önkéntes nyilvános árverésen következ feltételek alatt eladatni fog, u. m.
1. Kiküldési ár a fenti becsár; azonban ezen II-ik árverésen a fentközlött ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni.
2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % vagyis 300 frtot készpénzben, a kiküldött kezébe letenni.
3. Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben, és pedig: az első részt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó egy hónap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó két hónap alatt, a harmadik részt ugyanazon naptól számítandó három hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 8% kamatokkal együtt, ezen kir. törvénzéknel vagy a hová utaltatni fog lefizetni.
4. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.
5. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tűzkár ellen biztosítani.
6. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől éle illetik.
7. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.
8. Az átruházási költségek vevőt terhelik.
9. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelte felek bármelyikének kérelmére, a polg. tkrdtts. 459. §. értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvételése mellett, újabb árverés alá bocsáttatni, és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alól is eladatni fog.
A debreczeni kir. törvénzék mint telek-önnyvi hatóság, 1876 évi sept. hó 1-30 napján **Beckske Lajos** h. elnök. **Dienes Barna** aljegyző. 353 3-3

Névnapi ajándékok!
A bécsi világ-kiállítás 1873-ban a legmagasabb kitüntetési érmet nyerte **VERES LÁSZLÓ** arany- és ékszerműves Debreczenben, főpiacz Szikszay József ur háza alatt. Ajánlja a nagyérd közönségnek **névnapi ajándéku** alkalmas arany- és ékszerzékkeit és pedig: legújabb divatu női garnitúrákat és karpereczeket, női és férfi óralánczokat, medaillonokat, függőket, inggombokat, legújabb divatu női, férfi gyűrűket, ezüst-éteszközöket, u. m. evő, kávés- és szedőkanalakat, késeket, villákat, sőtartókat, czukorszelenczékets egész ezüst étkészleteket 6—12 személyre. — Arany női órákat s minden más itt elő nem sorolt, de ezen szakba tartozó tárgyakat a legutányosabb áron. — Az aranyemlék mind 18 karátos aranyból készülték s hivatalos bélyeggel vannak ellátva. Egyszersmind van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, — hogy mindenféle régi aranyat és ezüstöt a legmagasabb áron vásárlók és becsérelők; ugyszintem mindenféle ékszerjavítást s új divat szerint átalakítását evállalom s ugy helybeli, mint vidéki mindennemű megrendeléseket a legpontosabban s rövid idő alatt teljesítek. Tisztelettel: **Veres László,** arany és ékszerműves Debreczenben.